

30.08.2022

Asia/8

§ 160

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Veronika Honkasalon ym. talousarvioaloitteesta koskien lastenvalvojen palveluiden turvaamista ja jonojen lyhentämistä

HEL 2022-006838 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Sosiaali- ja terveyslautakunta jätti asian yksimielisesti pöydälle puheenjohtaja Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi
Katja Niemelä, perheoikeudellisten asioiden päällikkö, puhelin: 310 43420
katja.niemela(a)hel.fi
Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

Liitteet

1 Lastenvalvojen palveluiden turvaaminen ja jonojen lyhentäminen, Honkasalo Veronika

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle valtuutettu Veronika Honkasalon ja 20 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta seuraavan lausunnon:

”Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupungin tulee lisätä lastenvalvojen resursseja siten, että lastenvalvojen palvelut turvataan, palveluiden laatuun ja työntekijöiden hyvinvointiin satsataan ja jonotusaikaa lyhennetään reippaasti nykyisestä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimiala pyrkii lisäämään lastenvalvoajaresurssia kahdella lastenvalvojalla viimeistään vuoden 2023 aikana.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus

Sosiaali- ja terveystoimien uudistuksen myötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta lukien. Helsingin kaupungilla säilyy edelleen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu, mutta Helsinki ei enää kuntarahoita sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluja.

Vuoden 2023 alusta sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rahoitus muodostuu valtiolta saatavasta yleiskatteellisesta rahoituksesta. Valtionvarainministeriö kohdentaa Helsingin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimelle vuoden 2021 tilinpäätöstoteuman ja vuoden 2022 talousarvion perusteella talousarvioraamin vuodelle 2023, jossa talousarvioraami kasvaa väestönkasvun ja kustannustason nousun verran. Valtionvarainministeriön kohdentaman talousarvion lisäksi toimiala saa tuloja asiakasmaksutuloista ja valtionkorvauksista.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että kaikki sosiaali- ja terveydenhuollon, pelastustoimen ja uuden HUS-kuntayhtymän menot ja kustannuksia kasvattavat muutokset on kyettävä rahoittamaan edellä mainitulla rahoituksella.

Lastenvalvojapalvelut

Lastenvalvojat hoitavat vanhemmuuden selvittämiseen liittyviä tehtäviä sekä lasten huoltoon, asumiseen, elatukseen ja tapaamisoikeuteen liittyviä sopimusasioita. Lisäksi nimetyt lastenvalvojat hoitavat sosiaalihuoltolain (2014/1301) 27 §:n mukaisia lapsen ja vanhemman välisten tapaamisten valvontaan liittyviä tehtäviä. Lastenvalvojien tehtävänä on myös neuvoa asiakkaita edellä mainituissa perheoikeudellisissa palveluissa.

Helsingissä on tällä hetkellä 15 lastenvalvojan virkaa. Helsingin lastenvalvojat hoitavat tilastojen mukaan yli 10 prosenttia koko maan lastenvalvojien tehtävistä. Lastenvalvojapalvelun volyyymi on näin ollen Helsingissä suuri.

Helsingin väkiluku on kasvanut merkittävästi viime vuosina, ja myös lastenvalvojapalvelun kasvava tarve on tunnistettu. Palvelua on pyritty kehittämään kasvu huomioiden. Muun muassa elatussopimusten laatimiseksi, jatkamisella tai muuttamisella on usein akuuttia tarvetta. Tähän on pyritty vastaamaan walk in -palvelulla, jossa asiakkaat voivat asioida

lastenvalvojan luona ilman ajanvarausta lyhyellä vastaanottoajalla. Covid-19-pandemian aikana palveluiden tarve on entisestään kasvanut, mutta samalla niiden toteuttaminen on ollut haasteellista ja aikaa vievää.

Helsingissä jonotusaika lastenvalvojapalveluun on ollut kolmesta neljään kuukautta. Jonotusaikaa säädellään jossain määrin siten, ettei ajanvarauskalentereita avata tätä pidemmäksi aikaa. Puhelinajanvaraus on erittäin ruuhkainen ja tämän vuoksi perheitä jää palvelun ulkopuolelle. Todellinen palvelutarve ei ole tiedossa.

Eduskunnan oikeusasiamies on lastenvalvojen palvelua koskevissa ratkaisuisaan (602/2021 ja 6380/2020) todennut, että vaikka lastenvalvojen palveluiden järjestämisestä ei ole voimassa olevassa lainsäädännössä säädetty tarkemmin, kysymys on lasten oikeuksien toteuttamisen kannalta niin olennaisista palveluista, että niiden tulee ilman erityisiä velvoittavia säännöksiäkin olla saatavilla kohtuullisessa ajassa. Eduskunnan oikeusasiamies ei pidä neljän kuukauden odotusaikaa kohtuullisena. Oikeuskansleri on puolestaan ratkaisussaan pitänyt yli kolmen kuukauden jonotusaikaa kohtuuttomana.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Riittävät ja laadukkaat lastenvalvojapalvelut tukevat lasten ja perheiden terveyttä ja hyvinvointia. Oikea-aikaisilla palveluilla ehkäistään perheiden erotilanteiden kriisiytymistä ja vaikutetaan perheiden muiden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tarpeeseen.”

Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslia on pyytänyt sosiaali- ja terveyslautakunnan lausuntoa kaupunginhallitukselle Veronika Honkasalon ja 20 muun valtuutetun talousarvioaloitteesta koskien lastenvalvojen palveluiden turvaamista ja jonojen lyhentämistä.

Lausuntoa on pyydetty 14.9.2022 mennessä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Viivi Väänänen, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42303
viivi.vaananen(a)hel.fi

Katja Niemelä, perheoikeudellisten asioiden päällikkö, puhelin: 310 43420
katja.niemela(a)hel.fi

Terhi Tuominiemi-Lilja, perheiden erityispalvelujen päällikkö, puhelin: 310 55634
terhi.tuominiemi-lilja(a)hel.fi

30.08.2022

Asia/8

Liitteet

- 1 Lastenvalvojen palveluiden turvaaminen ja jonojen lyhentäminen, Honkasalo Veronika

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano